

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет "Проф. д-р Асен Златаров", м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
імені проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 1

Суми
Сумський державний університет
2016

1. Кірсанова, Т. О. Проблеми та перспективи фінансового планування на підприємстві / Т. О. Кірсанова, Н. А. Дьяченко // Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. — 2011. — №4. — С. 48-57.

Науковий керівник: доцент, к.е.н. **Зайцев О. В.**

ПОДАТКОВА СИСТЕМА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ

студентка групи Е-41/1у **Гаврило Ю.Я.**, доцент **Касьяненко Т.В.**
Сумський державний університет (Україна)

В кожній країні податкова система має значний вплив на формування та розвиток економічної системи. За допомогою системи податків не тільки формується бюджет держави, а й здійснюється економічний вплив на розвиток підприємницької діяльності. Ця проблема актуальна тим, що в Україні за останні 10 років податкова система пройшла значне реформування. І на сьогоднішній час вона в нашій країні недосконала, адже розвивається під впливом несприятливих соціально-економічних факторів.

Зарубіжні та українські автори зосереджуються на розвитку та функціонуванні Державної фіскальної служби. Вони в своїх роботах розкривають, аналізують недоліки та помилки сучасної податкової системи, вносять свої пропозиції щодо вдосконалення вже існуючої системи. Це, зокрема, праці таких учених, як: М. Вишневська, Г. Ісаншина, О. Бандурка, Н. Кучеряченко, І. Вакулич, О. Орлюк, В. Жеванюк, Г. Бех та ін.

Щодо української податкової системи, то вона має ряд недоліків, що заважає економічному розвитку суб'єктів оподаткування і держави в цілому. По-перше, це недоліки Податкового кодексу. Так, впровадження Кодексу передбачало запровадження однакових прав для платників податків, і, таким чином, підвищити рівень добровільної сплати податків та збільшити надходження до бюджетів усіх рівнів. Було скасовано значну частину податкових пільг, але це неоднозначно вплинуло на економіку, бо деякі пільги стимулюють підприємницьку активність, і скасовувати їх не доцільно. Наприклад, перепоною для малого бізнесу стала ліквідація відшкодування підприємствам податку на додану вартість. Негативно впливати на бізнес може також введення такої норми, як податковий арешт і податкова реалізація майна.

Наступним недоліком податкової системи України є її невідповідність принципам оподаткування. На сьогоднішній день в країні не поширене економічне стимулювання підприємницької діяльності та інвестиційної активності. В Україні надання податкових пільг, перетворилося на засіб нелегального зниження податкового тиску. Щоб уникнути цього, підприємцям слід надавати інвестиційні пільги, що повинні контролюватися податковими органами.

Також до проблем податкової системи України можна віднести ще й такі, як досить високе податкове навантаження, нерівномірність розподілу

податкового тягара, відносно низький рівень сплати податків. Всі ці чинники негативно впливають на формування економічного потенціалу держави. А їх ліквідація покращить економічне становище в країні.

Порівнявши нашу країну з країнами ЄС, то відсотки сплати основних податків в Україні є вищим або на рівні середнього ніж у країнах Європейського Союзу. Наприклад, ставка ПДВ в Україні - 20%, в ЄС - 19,4%; податок з прибутку - відповідно 25,0% і 27,4%; соціальні внески підприємств - 39,0% і 24,7%. Тільки за рівнем акцизних зборів, які є найефективнішими регулюючими податками, середні ставки в Україні (2,1% до ВВП) є нижчими, ніж в країнах ЄС (3,1%).

Також для порівняння важливо взяти Україну та нових членів Євросоюзу - так званої групи ЄС-10. Майже в усіх цих країнах корпоративний прибуток, індивідуальні доходи громадян, додана вартість, фонд зарплати підприємств оподатковуються за значно нижчими ставками, ніж в Україні. Якщо порівняти Україну з Ірландією, то ставка податку з корпоративного прибутку (12,5%) в цій країні вдвічі нижча, в Естонії вона взагалі дорівнює 0%. Ставка ПДВ в Іспанії, Німеччині, Великобританії, Люксембургу знаходиться у межах від 15% до 17%. Соціальний податок підприємств (роботодавців) становить 16,3 % у Нідерландах, 10,7% - у Ірландії, 9,9% - у Великобританії та 0,5 % - у Данії. Індивідуальні доходи громадян в країнах ЄС- 10 в середньому оподатковуються на рівні від 6% до 12%, в Португалії -5,6%, у Греції - 0,6% доходів [1].

Незважаючи на негативні сторони в українській податковій системі, наша влада намагається покращити систему оподаткування, вносячи податкові зміни. Так станом на 2015 рік кількість податків та зборів скорочено вдвічі (11 замість 22), відбулося реформування податок на прибуток, зміцнилась фінансова самостійність місцевих бюджетів, запроваджено електронне адміністрування податку, знизилася ставка для роботодавців з підвищенням відповідальності, знизилася ставка податку для малого бізнесу до 50%, підвищилось податкове навантаження на високорентабельний бізнес: видобувна діяльність, лотерейна, букмекерська діяльність.

Тож можна зробити висновки, що податкова система в Україні має багато недоліків і має більше обмежень для ведення підприємницької діяльності, порівняно з країнами ЄС. Але наша країна на шляху вдосконалення податкової системи. І щоб усунути низку проблем, держава повинна зробити перебудову системи оподаткування, вдосконалити Податковий кодекс, врахувати вимоги платників податків, усунути зниження загального податкового навантаження, змінити структуру рівня оподаткування, покращити податковий клімат, вдосконалити виконання фіскальної та регулюючої функцій податків тощо. Цим самим влада країни надасть можливість формування у суб'єктів господарювання конкурентоспроможності як на внутрішньому так і на міжнародному ринках. І за рахунок цього покращиться економічне становище у країні.

ПРІОРИТЕТНІСТЬ ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

д.е.н., доцент **Гриценко Л.Л.**

Сумський державний університет (Україна)

Обмеженість фінансових ресурсів, які акумульовані в державному бюджеті на потреби інвестиційної діяльності, обумовлює необхідність дослідження пріоритетності фінансування інвестиційних проєктів. Дефіцитність державного бюджету та значний обсяг зовнішніх запозичень не дозволяють державі проводити інвестиційну діяльність, виходячи з наявних проблем у країні та принципу всестороннього фінансування різних галузей економіки. Враховуючи це, в нинішніх умовах політика країни повинна бути направлена на вкладання коштів у найбільш пріоритетні напрямки економіки, які забезпечують як економічний, так і соціальний ефект та підтримка яких у даний період часу створює основу подальшого поступального розвитку інших галузей держави.

Управління інвестиційними ресурсами в умовах взаємодії держави та бізнесу передбачає прийняття рішень щодо розподілу обмежених спільних фондів інвестиційних ресурсів приватних партнерів та держави з врахуванням інтересів всіх сторін, задіяних у такій співпраці. При цьому: повне бюджетне фінансування інфраструктурного проєкту програми державно-приватного партнерства можливе лише у випадку повної відповідності даного проєкту пріоритетам державної інвестиційної політики; для тих проєктів, які не повністю відповідають встановленим пріоритетам, існує можливість їх часткового фінансування за рахунок бюджетних коштів поряд з інвестуванням другої частини тими приватними партнерами, які отримують певний економічний ефект від реалізації даного проєкту. Як критерій максимальної частки бюджетного фінансування інфраструктурних проєктів у системі державно-приватного партнерства пропонується використовувати коефіцієнти відповідності проєктів пріоритетам державної інвестиційної політики.

Зауважимо, що при реалізації державної інвестиційної політики в Україні на засадах програмно-цільового підходу необхідно особливу увагу приділяти формуванню взаємоузгодженої системи пріоритетів, що дозволяють визначити ті напрямки вкладення ресурсів держави та бізнесу, підтримка яких в даний період створює найкращі умови для соціально-економічного зростання. При цьому важливою проблемою є обґрунтування оптимальної кількості пріоритетів державного інвестування, яка б, з одного боку – дозволила вирішити найбільш нагальні питання соціально-економічного розвитку країни, а з іншого боку – відповідала обмеженому обсягу